

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Тенденції та виклики дуальної освіти

Олег Шаров
директорат фахової передвищої, вищої освіти
27 січня 2022 р.

ОСВІТА ТА ПРАЦЯ: КЛЮЧОВА ПРОБЛЕМА

Недостатній або низький рівень готовності багатьох випускників закладів вищої та фахової передвищої освіти до самостійної професійної діяльності на робочих місцях, що відповідають здобутій освіті (за оцінками роботодавців та самих випускників)

ОСВІТА ТА ПРАЦЯ: ПРОЯВИ ПРОБЛЕМИ

- ✓ Небажання випускників працювати за фахом
- ✓ Встановлення вимог практичного досвіду при прийомі на роботу випускників закладів освіти
- ✓ Роботодавці організовують масштабне додаткове навчання молодих працівників
- ✓ Усі разом переконані в недосконалості вітчизняної освітньої системи

ДУАЛЬНА ОСВІТА: ІДЕОЛОГІЧНА ОСНОВА

- ✓ Відповідальність ЗВО за освітню послугу
- ✓ Добровільність участі
- ✓ Студентоцентований підхід
- ✓ Інтегрований навчальний план (ЗВО-робота)
- ✓ Договірна основа (ЗВО – підприємство)
- ✓ Соціальна відповідальність (трудовий договір)

ДУАЛЬНА ОСВІТА: ЗУ «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ»

- ✓ Дуальна форма здобуття вищої освіти - це спосіб здобуття освіти здобувачами **денної** форми, що **передбачає навчання на робочому місці** на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації обсягом **від 25% до 60 % загального обсягу освітньої програми на основі договору**.

ДУАЛЬНА ОСВІТА: ДІЛОВА ОСНОВА

- ✓ Навчання на робочому місці передбачає виконання посадових обов'язків відповідно до трудового договору
- ✓ Дуальна освіта здійснюється на підставі договору між ЗВО та роботодавцем

ДУАЛЬНА ОСВІТА: ЗМІСТ ДОГОВОРУ

1) порядок працевлаштування здобувача ВО та оплати його праці; 2) обсяг та очікувані результати навчання здобувача ВО на робочому місці; 3) зобов'язання ЗВО та роботодавця в частині виконання здобувачем ВО індивідуального навчального плану на робочому місці; 4) порядок оцінювання результатів навчання, здобутих на робочому місці

ДУАЛЬНА ОСВІТА: ПРАВОВА БАЗА

- ✓ Закон України «Про освіту»
- ✓ Закон України «Про вищу освіту»
- ✓ Закон України «Про фахову передвищу освіту»
- ✓ Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти, РКМУ 19.9.2018 р. № 660
- ✓ План заходів з реалізації Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти, РКМУ від 3.4.2019 р. № 214

ДУАЛЬНА ОСВІТА: НОРМАТИВНА БАЗА

- ✓ Щодо запровадження пілотного проєкту у ЗФПО та ВО з підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти, наказ МОН від 15.10.2019 № 1296
- ✓ Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та ВО (проєкт на погодженні ДРС)
- ✓ Порядок визнання у ВО та ФПВО результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (проєкт на погодженні ДРС)

ДУАЛЬНА ОСВІТА: ПІЛОТНИЙ ПРОЄКТ

- ✓ Запроваджений наказом МОН від 15 жовтня 2019 року № 1296 і розрахований на 2019-2023 роки
- ✓ Інформаційна підтримка: <https://nmc-vfpo.com/dualna-forma-zdobuttya-osvity/>

ПІЛОТНИЙ ПРОЄКТ: УЧАСНИКИ

	Визначено наказом МОН від 15.10.19р. №1296	Додано наказом МОН від 15.09.21 р. №991	Разом на даний час
Закладів вищої освіти	27	22	49
Закладів фахової передвищої освіти	17	13	30
Підприємств- партнерів	198	381	579

ПІЛОТНИЙ ПРОЄКТ: МОНІТОРИНГ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДРУГОГО РОКУ

ПІЛОТНОГО ПРОЄКТУ В ЗАКЛАДАХ

ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ

З ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗА ДУАЛЬНОЮ

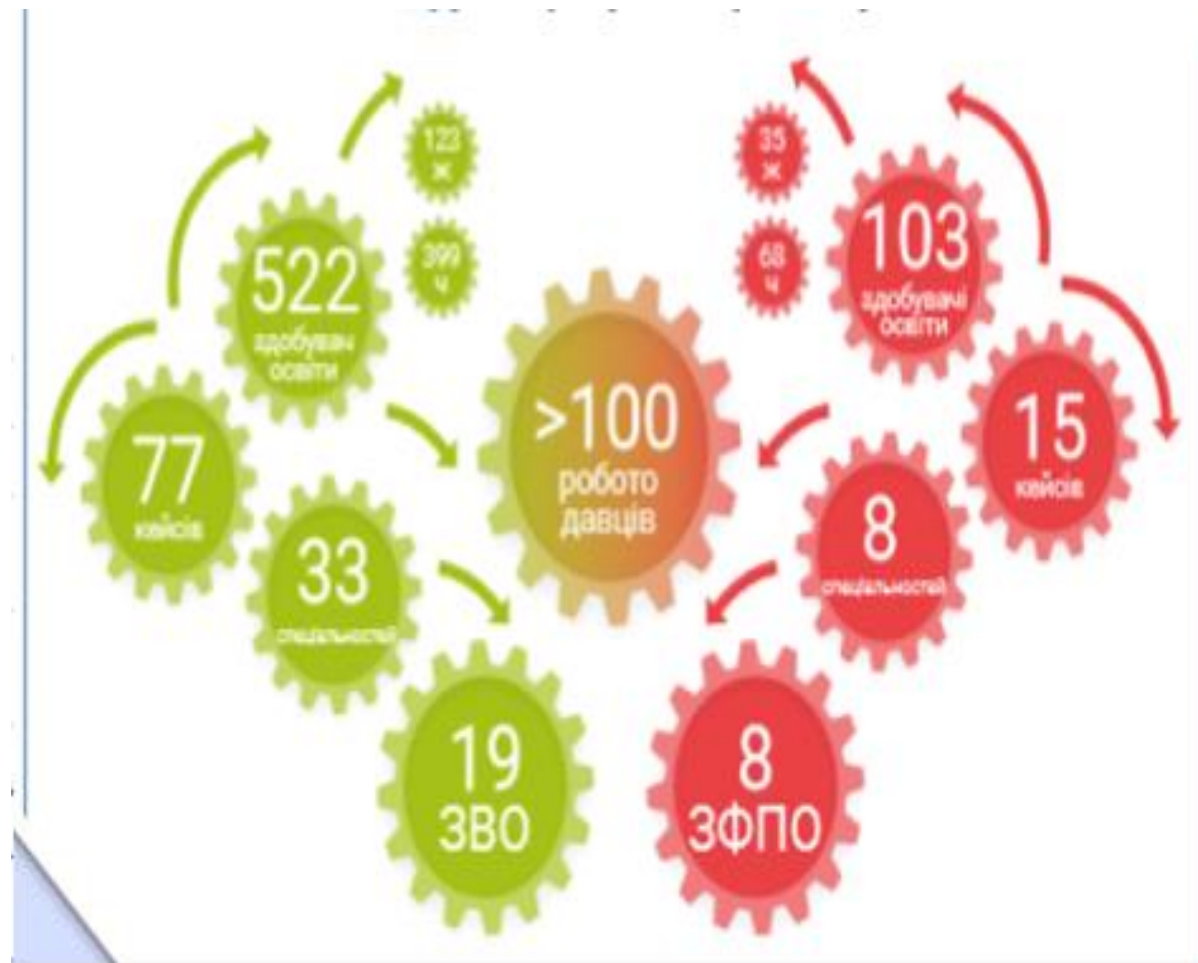
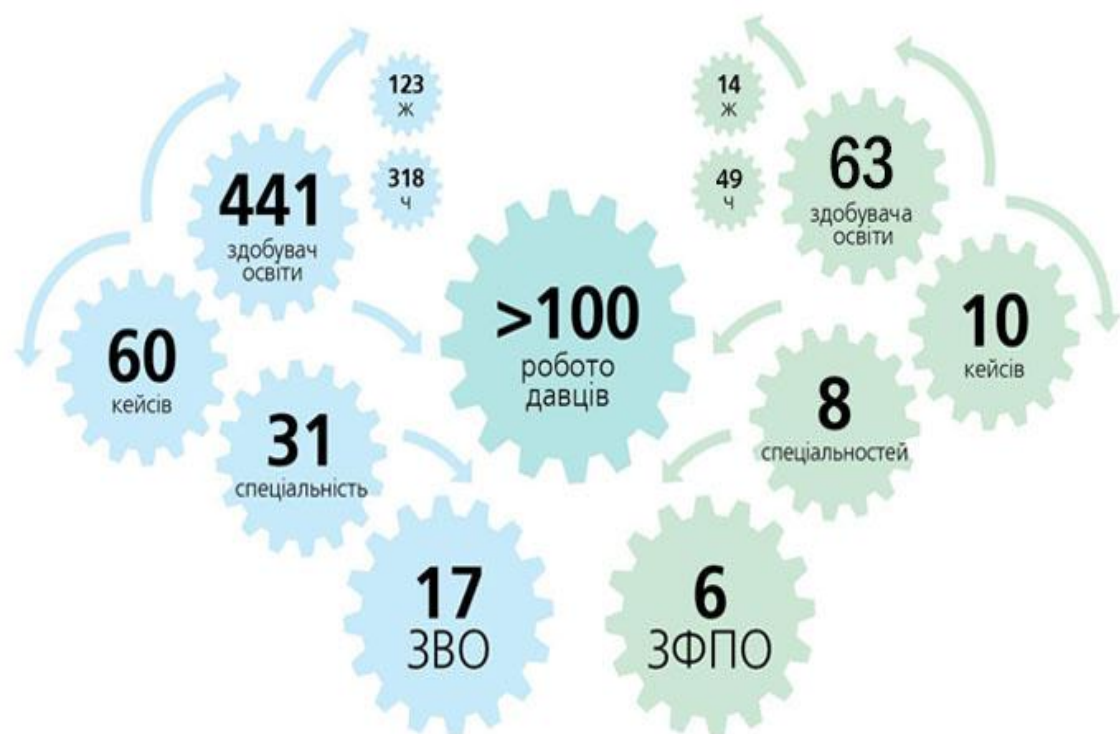
ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

2020/2021 н.р.

<http://library.fes.de/pdf-files/bueros/ukraine/18545-20211213.pdf>

Виконавці дослідження: Науково-методичний центр ВФПО, Представництво Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні та Українська Асоціація Маркетингу.

ПІЛОТНИЙ ПРОЄКТ: ПЕРШИЙ ТА ДРУГИЙ РОКИ

ДУАЛЬНА ОСВІТА: ЕТАПИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ (ХАІ)

- ✓ Прийняття спільного з профільним роботодавцем рішення про запровадження ДФЗО за певною спеціальністю
- ✓ Визначення координаторів від сторін і підготовка пакету документів
- ✓ Підписання двостороннього договору про запровадження ДФЗО
- ✓ Погодження координаторами цілей та програми підготовки за ДФЗО
- ✓ Відбір здобувачів освіти
- ✓ Додаткове навчання на виробництві для допуску на робоче місце (застосовується не для всіх)
- ✓ Підписання трудової угоди зі здобувачем
- ✓ Підписання тристороннього договору на підготовку фахівця
- ✓ Наказ на направлення на навчання за ДФЗО

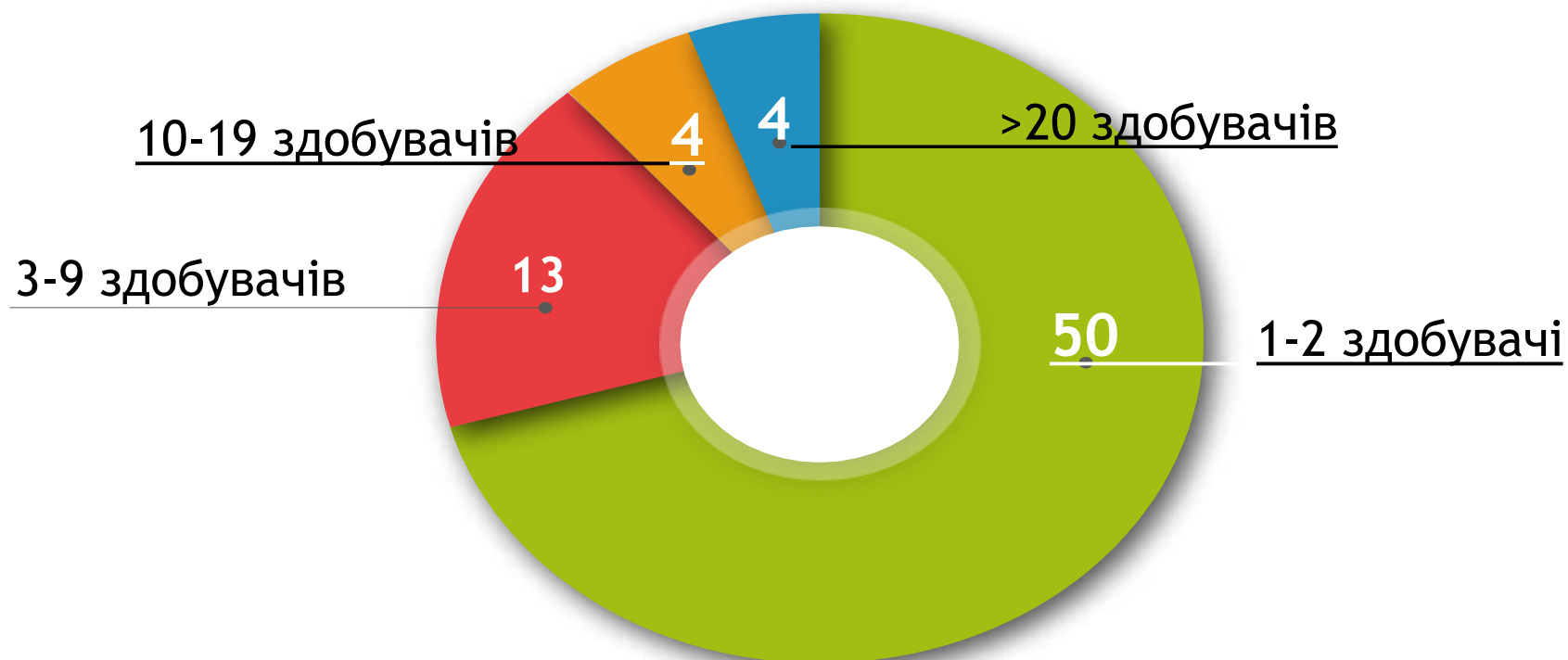
ДУАЛЬНА ОСВІТА: МОДЕЛІ РОЗПОДІЛУ ЧАСУ

Рисунок 2.1.8 - Графік освітнього процесу

ДУАЛЬНА ОСВІТА: КОНЦЕНТРАЦІЯ

Рисунок 2.2.1 - Кількість здобувачів, які навчалися за ДФЗО на одному підприємстві у 2020/2021 н.
р.
(кількість відповідей)

ДУАЛЬНА ОСВІТА: МОТИВАЦІЯ РОБОТОДАВЦІВ

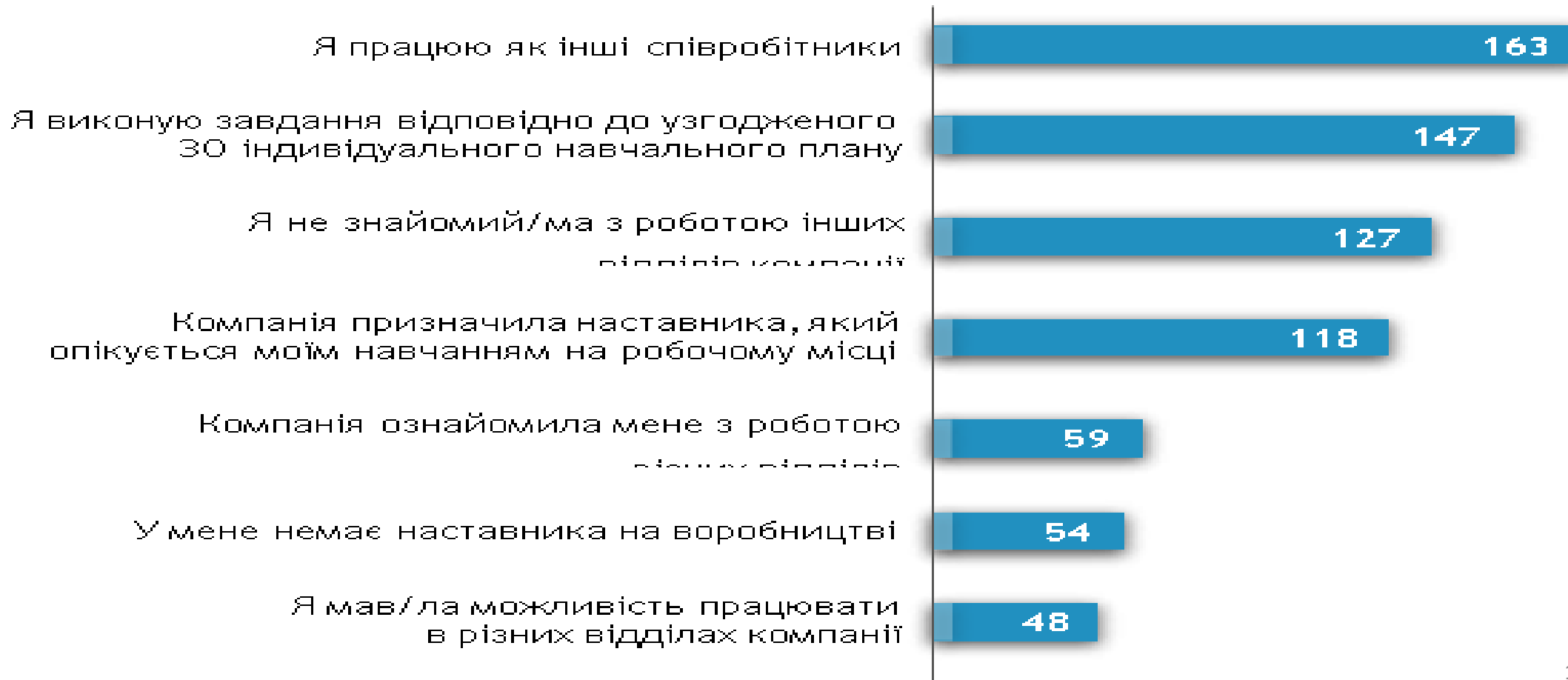

ДУАЛЬНА ОСВІТА: ДУМКИ ЗДОБУВАЧІВ

Рисунок 2.3.12 - Думка здобувачів про якість навчання

на робочому місці (випускні відповіді)

ДУАЛЬНА ОСВІТА: ТРУДНОЩІ (моніторинг)

- ✓ пандемія COVID-19 і пов'язані з нею карантинні обмеження та запровадження дистанційного навчання, зокрема, труднощі щодо відвідування підприємства через карантин і неможливість у частини здобувачів вийти в Zoom та відсутність стабільного Інтернету в сільській місцевості
- ✓ ігнорування роботодавцями важливості інформування ЗО про наявні вакантні місця (місця для навчання)

ДУАЛЬНА ОСВІТА: ТРУДНОЩІ-2 (моніторинг)

- ✓ невміння чітко сформулювати критерії відбору здобувачів
- ✓ через невелику кількість запропонованих роботодавцями місць для навчання неможливість організувати ДФЗО для груп
- ✓ відсутність можливостей у деяких роботодавців повністю забезпечити виконання навчального плану
- ✓ розроблення спільно з роботодавцями навчальних планів за ДФЗО

ДУАЛЬНА ОСВІТА: ТРУДНОЩІ-3 (моніторинг)

- ✓ бюрократичні труднощі з погодженням договорів про дуальну освіту з роботодавцями
- ✓ відсутність уніфікованого підходу щодо розподілу кредитів на навчання на виробництві і в ЗВО за різними освітніми програмами та курсами
- ✓ складність розмежування окремих тем для навчання в ЗВО та на виробництві з окремих дисциплін

ДУАЛЬНА ОСВІТА: ТРУДНОЩІ-4 (моніторинг)

- ✓ неузгодженість форми тристороннього договору через колізії законодавства
- ✓ нерозуміння здобувачами необхідності ретельного документального оформлення переведення на навчання за ДФЗО
- ✓ відсутність висококваліфікованих наставників та належної уваги до здобувача
- ✓ незадоволеність здобувачів розміром грошової винагороди

ДУАЛЬНА ОСВІТА: ПРОЄКТ ПОЛОЖЕННЯ

- ✓ частина обсягу освітньої діяльності замість аудиторної та самостійної роботи виконується у формі навчання на робочому місці
- ✓ виконання освітньої програми за дуальною формою може передбачати переміщення здобувача освіти між робочими місцями на підприємстві або його навчання на робочих місцях у кількох роботодавців

ДУАЛЬНА ОСВІТА: ПРОЄКТ ПОЛОЖЕННЯ-2

- ✓ Освітній процес за дуальною формою здобуття освіти організовують та супроводжують з визначенням функцій:
- ✓ координатор від закладу освіти
- ✓ координатор від роботодавця
- ✓ куратор (від закладу освіти)
- ✓ наставник (від роботодавця)

ДУАЛЬНА ОСВІТА: ПРОЄКТ ПОЛОЖЕННЯ-3

- ✓ Обов'язкові договори:
- ✓ двосторонній договір між закладом освіти і підприємством про співпрацю в реалізації освітніх програм за дуальною формою (з визначенням обов'язкової частини його структури)
- ✓ трудовий договір між здобувачем освіти і підприємством на весь період навчання чи на періоди навчання на робочому місці

ДУАЛЬНА ОСВІТА: ПРОЄКТ ПОЛОЖЕННЯ-4

- ✓ Факультативний договір (+рекомендована форма):
- ✓ Предметом тристороннього договору є взаємні права і зобов'язання закладу освіти, підприємства та здобувача освіти, що виникають у процесі досягнення запланованих результатів навчання, частина яких формується під час виконання здобувачем освіти трудових обов'язків, тісно з ними пов'язана і обумовлена ними

ДУАЛЬНА ОСВІТА: ПРОЄКТ ПОЛОЖЕННЯ-4

- ✓ Особливості організації освітнього процесу:
- ✓ окремий навчальний план, графік освітнього процесу, методичне забезпечення
- ✓ час практичного навчання на робочих місцях
- ✓ груповий та індивідуальний характер
- ✓ моделі поділу часу навчання
- ✓ індивідуальний навчальний план та атестація здобувача

ДУАЛЬНА ОСВІТА: ПРОЄКТ ПОЛОЖЕННЯ-5

- ✓ Особливості організації освітнього процесу:
- ✓ окремий навчальний план, графік освітнього процесу, методичне забезпечення
- ✓ час практичного навчання на робочих місцях
- ✓ груповий та індивідуальний характер
- ✓ моделі поділу часу навчання
- ✓ індивідуальний навчальний план та атестація здобувача, зарахування та переведення на ДФЗО

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!
ГОТОВИЙ ВІДПОВІСТИ НА ВАШІ ЗАПИТАННЯ